

Trung Quốc với tư cách là một “cường quốc mạng”: Hai tiếng nói của Bắc kinh trong lĩnh vực viễn thông

Rush Doshi, Emily de La Bruyère, Nathan Picarsic và John Ferguson

Tháng 4 năm 2021

Đọc toàn bộ báo cáo: <https://www.brookings.edu/research/china-as-a-cyber-great-power-beijings-two-voices-in-telecommunications/>

SÁU ĐIỂM CẦN GHI NHỚ

1. Trong khi Trung Quốc liên tục thảo luận về tham vọng “cường quốc mạng” trong nước, những tham vọng đó hiếm khi được thừa nhận trong thông điệp đối ngoại. Cụm từ “cường quốc mạng” là một khái niệm chính dẫn dắt chiến lược của Trung Quốc trong lĩnh vực viễn thông cũng như CNTT nói chung. Cụm từ này xuất hiện trong tiêu đề của hầu hết các bài phát biểu quan trọng của Chủ tịch Tập Cận Bình về chiến lược mạng và viễn thông của Trung Quốc hướng đến người dân trong nước từ năm 2014. Nhưng cụm từ này hiếm khi thấy trong thông điệp nhắm đến người nước ngoài, chỉ xuất hiện một lần trong sáu năm phát biểu của người phát ngôn Bộ Ngoại giao. Điều này cho thấy Bắc Kinh cố ý pha loãng các cuộc thảo luận về tham vọng của mình để tránh gây quan ngại cho người nước ngoài.
2. Ngay cả khi chính phủ Trung Quốc khuyến khích người nước ngoài mua các sản phẩm của Huawei, các nhà lãnh đạo cũng cảnh báo người dân trong nước về những nguy cơ bắt nguồn từ việc phụ thuộc vào công nghệ nước ngoài. Nhiều năm trước khi xảy ra chiến tranh thương mại và những hạn chế của chính quyền Trump đối với Huawei, ông Tập đã lập luận rằng “việc người khác kiểm soát công nghệ cốt lõi là mối nguy hiểm lớn nhất của chúng ta” và việc cho phép người nước ngoài kiểm soát công nghệ cốt lõi “giống như xây nhà trên nền móng của người khác”.¹ Ông tuyên bố rằng “Trung Quốc phải có công nghệ của riêng mình, và phải có công nghệ mạnh”.²
3. Chính phủ Trung Quốc khuyến khích những người nước ngoài còn hoài nghi về Huawei hãy tuân theo nguyên tắc thị trường. Đồng thời, chính phủ lại cảnh báo người dân trong nước rằng việc phát triển mạng CNTT đòi hỏi phải có chính sách công nghiệp và không thể phó thác cho các động lực thị trường. Ông Tập đã tuyên bố rõ ràng rằng “hoạt động trao đổi trên thị trường không thể mang lại cho chúng ta những công nghệ cốt lõi và tiền không thể mua được công nghệ cốt lõi”.³
4. Bắc Kinh gọi những quan ngại về an ninh của nước ngoài đối với Huawei là “[những] cái cớ khập khiễng” và “chính trị” thuần túy.⁴ Đồng thời, Trung Quốc lại bày tỏ mối quan ngại tương tự trong nước về việc kết hợp công nghệ nước ngoài vào mạng lưới của mình. An ninh là điều tối quan trọng đối với ông Tập, ông đã nhiều lần tuyên bố rằng “không có an ninh mạng, sẽ không có an ninh quốc gia”.⁵ Theo đó, ông lập luận về việc chỉ tiếp nhận công nghệ nước ngoài “có thể kiểm soát được” - trong khi các nhà lãnh đạo tại Bộ Công nghiệp và Công nghệ Thông tin (MIIT) nhấn mạnh rằng các mạng công nghệ nước ngoài có xu hướng “không thể kiểm soát được”.⁶ Do đó, Trung Quốc phải xây dựng các mạng lưới của riêng mình vừa “độc lập vừa có thể kiểm soát được”.⁷
5. Các nguồn thương mại và hàn lâm Trung Quốc cho biết rằng quan ngại bảo mật của cộng đồng quốc tế về viễn thông Trung Quốc có thể không bị đặt sai chỗ, và Bắc Kinh có

thể nhận thấy các mạng viễn thông và mạng thương mại khác là phương tiện để dự báo sức mạnh tấn công toàn cầu. Ông Tập cho rằng CNTT là một phần quan trọng trong chiến lược hợp nhất quân-dân sự của Trung Quốc: Vào năm 2018, ông nói rằng “hợp nhất quân-dân sự trong an ninh mạng và thông tin hóa là lĩnh vực then chốt và là lĩnh vực tiên phong cho quá trình hợp nhất quân-dân sự”.⁸ Ở cấp dưới, Qin An, Giám đốc Viện Chiến lược Không gian mạng Trung Quốc, đã lập luận vào năm 2016 rằng “do tính chất độc quyền cao của các hệ thống công nghệ thông tin, khó có khả năng có hai hệ thống khác nhau dùng cho quân sự và dân sự ... [Trung Quốc] đặc biệt cần phải tích hợp các nguồn lực quân sự và dân sự thông qua một hệ thống hợp nhất quân-dân sự”.⁹

6. Khi thảo luận về việc thiết lập tiêu chuẩn với người nước ngoài, chính phủ Trung Quốc nhấn mạnh sự hợp tác đôi bên cùng có lợi. Tuy nhiên, thảo luận trong nước nhấn mạnh giá trị cạnh tranh của các tiêu chuẩn để thiết lập sự thống lĩnh công nghệ và nhu cầu xây dựng “quyền lực diễn ngôn” trong phát triển CNTT toàn cầu tương ứng. Ông Tập cho rằng trong lĩnh vực an ninh mạng và viễn thông, “trò chơi của các cường quốc không chỉ là trò chơi của công nghệ mà còn là trò chơi của ý tưởng và quyền lực diễn ngôn”, ám chỉ việc quản trị và các tiêu chuẩn internet.¹⁰ Các nguồn tin khác dựa trên ngôn ngữ của ông Tập, ghi nhận rằng Trung Quốc nỗ lực thiết lập các tiêu chuẩn về 5G - và CNTT nói chung - để vượt qua phương Tây, và điều này sẽ mang lại lợi thế về kinh tế và quân sự. Tóm lại, ai “thiết lập tiêu chuẩn sẽ giành được cả thế giới”.¹¹

HAI TIẾNG NÓI CỦA TRUNG QUỐC TRONG DIỄN NGÔN VỀ VIỆN THÔNG

Chính phủ Trung Quốc truyền đạt ra bên ngoài một loạt các giả định và mục tiêu trái ngược với những gì được truyền đạt trong nước. Dưới đây là một số ví dụ chính về sự trái ngược đó.

Tham vọng: Trung Quốc với tư cách là một “Cường Quốc Mạng”

- **Thông điệp đưa ra bên ngoài:**
 - “Hệ thống đánh giá an ninh mạng do những nhà chức trách Trung Quốc liên quan giới thiệu dựa trên thực tế là Trung Quốc có số người dùng mạng cao nhất thế giới và đã trở thành một quốc gia có đa số người sử dụng mạng. Việc ban hành đánh giá an ninh mạng sẽ trở thành cơ sở pháp lý hiệu quả nhất để duy trì an ninh mạng quốc gia và sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy xây dựng sức mạnh mạng”.¹²
 - Hong Lei, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao tại cuộc họp báo tháng 5 năm 2014 - sự xuất hiện duy nhất của cụm từ “sức mạnh mạng” trong lời phát ngôn sáu năm từ người phát ngôn Bộ Ngoại Giao
- **Đối với đối tượng người nghe là người Trung Quốc trong nước:**
 - “Giai đoạn hiện tại và tương lai là một trong những cơ hội chiến lược quan trọng để Trung Quốc có thể chuyển từ một quốc gia sản xuất và mạng lớn thành một cường quốc về hai lĩnh vực này. Đối mặt với tình hình cạnh tranh quốc tế gay gắt và các yêu cầu cấp bách trong quá trình phát triển chất lượng cao của quốc gia, chúng tôi sẽ đẩy nhanh công nghệ thông tin và công nghiệp chất lượng cao. Việc phát triển là rất cấp bách”.¹³
 - Chen Zhaoxiong, phó giám đốc Bộ Công nghệ thông tin và Công nghiệp (IIT), trong một bài viết được xuất bản vào năm 2019
 - “Những người thắng sẽ vui mừng, những người thua sẽ sụp đổ. Trong một bài phân tích cuối cùng, cuộc cạnh tranh trong lĩnh vực mạng chỉ dành cho nhân tài. Để xây dựng sức mạnh mạng, không có đội ngũ nhân tài xuất sắc, không có sự bùng nổ của sự sáng tạo và sức mạnh của tài năng thì sẽ rất khó để thành công”.¹⁴
 - Chủ tịch Tập Cận Bình trong một bài phát biểu tại diễn đàn đặc biệt Tập trung vào công tác an ninh mạng và thông tin hóa của Trung Quốc vào năm 2016
 - “Trung Quốc cần nắm bắt tầm cao chỉ huy của cuộc cạnh tranh công nghệ liên quan đến dài hạn và tình hình chung”.¹⁵
 - Chen Zhaoxiong trong cuộc trò chuyện với các nhà điều hành của ngành vào năm 2019

Bản địa hóa: Sự phụ thuộc là “mối nguy hiểm tiềm ẩn” của Trung Quốc

- Bên ngoài:

- “Những hạn chế đối với Huawei hiển nhiên vi phạm nguyên tắc kinh tế thị trường và các quy tắc thương mại tự do”.¹⁶
 - Hua Chunying, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 7 năm 2020
- “Những gì Hoa Kỳ đã làm gì cho thấy rõ nền kinh tế thị trường và nguyên tắc cạnh tranh công bằng mà họ yêu cầu người chiến thắng không là gì ngoài sự trớ trêu. Hành vi của họ vi phạm các quy tắc thương mại quốc tế”.¹⁷
 - Zhao Lijian, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 7 năm 2020
- “Việc sử dụng an ninh [chống lại những công ty như Huawei] không có cơ sở thực tế cũng như không tuân thủ các quy tắc kinh tế và thương mại quốc tế”.¹⁸
 - Wang Wenbin, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 7 năm 2020

- Trong nước:

- “Công nghệ cốt lõi của Internet là “điều tất yếu” lớn nhất của chúng ta và mối nguy hiểm tiềm ẩn lớn nhất của chúng ta là công nghệ cốt lõi bị những bên khác hạn chế”.¹⁹
- “Bất kể công ty Internet lớn đến mức nào, bất kể giá trị thị trường cao đến mức nào, nếu công ty đó phụ thuộc nhiều vào các quốc gia nước ngoài về các thành phần cốt lõi, và nếu “đường giao thông chính” của chuỗi cung ứng nằm trong tay người khác thì sẽ giống như xây nhà trên nền móng của người khác. Dù nhà lớn và đẹp đến mức nào, nó cũng có thể không chịu được gió mưa, và có thể rất dễ bị sụp đổ bởi cú va chạm đầu tiên”.²⁰
- “Một mặt, công nghệ cốt lõi là vũ khí quan trọng nhất của đất nước và công nghệ cốt lõi và quan trọng nhất phải dựa trên sự đổi mới và tự lực trong nước. Trao đổi thị trường không thể mang lại cho chúng ta những công nghệ cốt lõi và tiền không thể mua các công nghệ cốt lõi”.²¹
- “Chúng ta không từ chối bất kỳ công nghệ mới nào. Công nghệ mới là kết quả phát triển của nền văn minh nhân loại. Miễn là công nghệ đó có ích trong việc nâng cao mức độ năng suất xã hội tại quốc gia của chúng ta và cải thiện cuộc sống của mọi người, chúng ta sẽ không từ chối. Vấn đề là tìm ra công nghệ có thể giới thiệu được nhưng phải an toàn và có thể kiểm soát, công nghệ có thể giới thiệu, sử dụng, tiếp thu được và sau đó là đổi mới lại, công nghệ có thể phát triển hợp cùng với những công nghệ khác và công nghệ phải được đổi mới trong nước. Vấn đề then chốt của công nghệ cốt lõi là nghiên cứu cơ bản. Nếu nghiên cứu cơ bản không được thực hiện tốt thì công nghệ ứng dụng sẽ như nước không có nguồn và cây không có rễ”.²²
 - Tất cả trích dẫn nêu trên từ một bài phát biểu của chủ tịch Tập Cận Bình tại diễn đàn đặc biệt tập trung vào công tác an ninh mạng và thông tin hóa của Trung Quốc vào năm 2016

An ninh mạng và mạng lưới: “Cả tấn công lẫn phòng thủ”

- **Bên ngoài:**
 - “Thúc đẩy an ninh quốc gia là lý do không thỏa đáng mà phía Hoa Kỳ trích dẫn... [hạn chế đối với Huawei xuất hiện dưới] lý do về các rủi ro không được đảm bảo”.²³
 - Hua Chunying, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 12 năm 2020
 - “Lý do Hoa Kỳ cấm Huawei có thể là vì họ đang lo lắng nếu các quốc gia khác sử dụng Huawei, Hoa Kỳ sẽ không còn có thể vượt qua cánh cửa sau và tham gia nghe lén”.²⁴
 - Zhao Lijian, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 10 năm 2020
- **Trong nước:**
 - “Không có an ninh mạng, sẽ không có an ninh quốc gia và sẽ không có hoạt động kinh tế và xã hội ổn định, và lợi ích của đại đa số người dân”.²⁵
 - Tập Cận Bình trong bài phát biểu mang tính cột mốc về “xây dựng sức mạnh mạng”
 - “Trong thời đại thông tin, có nhiều nền văn hóa và nhiều ý tưởng. Các nước phương Tây tận dụng lợi thế của công nghệ thông tin để thực hiện việc thâm nhập văn hóa, xâm nhập tư tưởng, xâm nhập chính trị, nhằm đạt được các mục tiêu chính trị. Điều này chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến tư tưởng và nền tảng tư tưởng của Đảng”.²⁶
 - Liu Honglin thuộc Trường Đảng thành phố Thượng Hải của Đảng Cộng sản Trung Quốc, trong một bài báo của Trường Đảng thuộc Ủy ban Trung ương của Đảng Cộng sản Trung Quốc - cơ quan cấp cao nhất về giáo dục chính trị của các viên chức nòng cốt Trung Quốc

Thiết lập tiêu chuẩn: Trung Quốc tìm kiếm “quyền lực diễn ngôn”

- **Bên ngoài:**
 - “[Thiết lập tiêu chuẩn quốc tế trong viễn thông] nên chú trọng đến việc đôi bên cùng có lợi, hợp tác và toàn diện”.²⁷
 - “[Trung Quốc tìm cách] cung cấp kế hoạch chi tiết để xây dựng tiêu chuẩn toàn cầu với sự tôn trọng lẫn nhau và nỗ lực quản trị chung nhằm xây dựng sự tin tưởng lẫn nhau, tăng cường hợp tác, làm việc cùng với những người khác và ủng hộ chủ nghĩa đa phương”.²⁸
 - Zhao Lijian, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 9 năm 2020
- **Trong nước:**
 - “Trong điều kiện toàn cầu hóa kinh tế và kinh tế thị trường hiện đại... các tiêu chuẩn là tầm cao chỉ huy, quyền lực diễn ngôn và quyền lực kiểm soát. Vì vậy,

nước có được những tiêu chuẩn này sẽ giành được thế giới. Doanh nghiệp xếp hạng cao nhất bán tiêu chuẩn, công ty xếp hạng hai bán thương hiệu và công ty xếp hạng ba bán sản phẩm”.²⁹

- Diễn giải tử tưởng của Tập Cận Bình về sự chuẩn hóa được xuất bản trên Zhejiang Daily
- “Việc tự nắm vững các tiêu chuẩn và tự xây dựng mạng lưới sẽ giúp đảm bảo chắc chắn về thông tin và thậm chí là an ninh quốc gia”.³⁰
 - Được xuất bản trong Khoa học và công nghệ bí mật
- “Các tiêu chuẩn và công nghệ cốt lõi của Internet là do Hoa Kỳ thiết lập. Internet chỉ là một thế giới ảo, và Internet vạn vật là một hệ thống khổng lồ kết nối tất cả mọi thứ trên thế giới... Nếu các công nghệ chủ chốt và tiêu chuẩn chính của Internet vạn vật nằm trong tay các nước phát triển phương Tây, và [Trung Quốc] không có quyền sở hữu trí tuệ độc lập, thì Trung Quốc sẽ không có cơ hội đạt được sự trở dậy hòa bình và hồi sinh quốc gia”.³¹
 - Được xuất bản trong một tạp chí truyền thông thuộc tỉnh về Internet vạn vật - cuộc cách mạng mới trong công nghệ thông tin
- “Nguyên tắc mà ông Tập đưa ra để quản lý không gian mạng cũng sẽ được tất cả mọi quốc gia trên thế giới công nhận và sẽ trở thành chuẩn mực cơ bản về quản trị internet ở tất cả mọi quốc gia”.³²
 - Sun Qiang, nhà nghiên cứu được mời của New Media Institute thuộc Trung tâm tư tưởng quốc gia, phân tích bài phát biểu của Tập Cận Bình tại Hội nghị Internet thế giới năm 2016 ở Wuzhen

Hợp nhất quân-dân sự

- **Bên ngoài:**
 - “Chúng tôi rất lấy làm tiếc và phản đối mạnh mẽ sự vu cáo và phóng đại liên tục chống lại chính sách hội nhập dân sự của Trung Quốc. Đây là việc thực hành theo thông lệ quốc tế nhằm thúc đẩy sự phát triển hợp nhất các ngành quân sự và dân sự. Hoa Kỳ không phải là ngoại lệ. Như tôi biết, Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ và quân đội thực hiện nhiều dự án hợp tác khác nhau với các trường đại học Hoa Kỳ, các tổ chức nghiên cứu & phát triển và các công ty tư nhân. Một số công ty đa quốc gia của Hoa Kỳ về bản chất là “hợp nhất quân-dân sự” vì hoạt động kinh doanh và sản phẩm của họ bao gồm cả hai”.³³

- “Một số quan chức Hoa Kỳ đã bóp méo chính sách hội nhập quân-dân sự của Trung Quốc trong việc bỏ qua có ác ý những dữ kiện và tìm cách đặt lệnh cấm vận công nghệ lên Trung Quốc với lý do này, qua đó phá vỡ và cản trở hợp tác kinh tế, thương mại và công nghệ bình thường giữa Trung Quốc và các quốc gia khác. Hoạt động này xuất phát từ tinh thần Chiến tranh lạnh, vi phạm tinh thần hợp tác quốc tế và xu hướng thời đại. Nó làm suy yếu lợi ích của Trung Quốc, Hoa Kỳ và lợi ích chung của tất cả”.³⁴
 - Cảnh Sảng, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao trong một cuộc họp báo vào tháng 3 năm 2020
- **Trong nước:**
 - “Hợp nhất quân-dân sự trong an ninh mạng và thông tin hóa là lĩnh vực then chốt và lĩnh vực tiên phong cho quá trình hợp nhất quân-dân sự, đồng thời đây cũng là lĩnh vực linh động nhất và là lĩnh vực có tiềm năng tiến bộ nhất trong quá trình hợp nhất quân-dân sự”.³⁵
 - Tập Cận Bình vào năm 2018
 - “Do tính chất độc quyền cao của hệ thống công nghệ thông tin, sẽ không có khả năng có hai hệ thống khác nhau để sử dụng cho quân sự và dân sự”.³⁶
 - “Việc xây dựng một hệ thống có thể sánh ngang với tiêu chuẩn tiên tiến của thế giới sẽ là một nhiệm vụ khó khăn đối với Trung Quốc, do đó, “[Trung Quốc] đặc biệt cần phải tích hợp các nguồn lực quân sự và dân sự thông qua một hệ thống hợp nhất quân-dân sự”.³⁷
 - Qin An, Giám đốc Viện Chiến lược Không gian mạng Trung Quốc và là cựu phó tổng biên tập tạp chí Internet Information Security, trong một bài phát biểu tại Trung tâm Đánh giá Bảo mật Công nghệ thông tin Trung Quốc
 - [Quân đội Trung Quốc] tìm kiếm “sự tích hợp toàn diện các hệ thống nối mạng với mục tiêu kết hợp các hoạt động chung [trên khắp] mạng lưới thông tin ba chiều trên đất liền, trên biển, trên không và không gian” với “mọi đơn vị chiến đấu và thậm chí cả nền tảng vũ khí, cảm biến và thiết bị chiến đấu khác ... được kết nối an toàn, nhanh chóng và liền mạch”.³⁸
 - Được xuất bản trong tạp chí Quốc phòng nói về các ứng dụng quân sự sử dụng công nghệ 5G

¹ 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平在网信工作座谈会上的讲话全文发表” [Nội dung đầy đủ về phát biểu của ông Tập Cận Bình tại diễn đàn về Công tác An ninh mạng và Thông tin hóa], (bài phát biểu, Bắc kinh, ngày 25 tháng 4 năm 2016), http://www.xinhuanet.com/politics/2016-04/25/c_1118731175.htm.

² 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平:把我国从网络大国建设成为网络强国-高层动态-新华网” [Tập Cận Bình: Xây dựng Trung Quốc từ một quốc gia lớn về mạng thành một cường quốc mạng], Tân Hoa Xã, ngày 27 tháng 2 năm 2014, http://www.xinhuanet.com/politics/2014-02/27/c_119538788.htm.

³ 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平在网信工作座谈会上的讲话全文发表” [Văn bản đầy đủ về phát biểu của ông Tập Cận Bình tại diễn đàn về Công tác An ninh mạng và Thông tin hóa].

- ⁴ Hua Chunying, “[Hop báo thường kỳ của Hua Chunying, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 15 tháng 7 năm 2020.](https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1797967.shtml)” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 15 tháng 7 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/2511_665403/t1839583.shtml.
- ⁵ “中央网络安全和信息化领导小组第一次会议召开” [Cuộc họp đầu tiên của Nhóm Lãnh đạo Trung ương về An ninh Mạng và Thông tin hóa được tổ chức], 中央政府门户网站 [Cổng thông tin Chính phủ Trung ương], ngày 27 tháng 2 năm 2014, http://www.gov.cn/ldhd/2014-02/27/content_2625036.htm.
- ⁶ “习近平称努力让关键核心技术自主可控促产业迈向全球价值链中高端” [Ông Tập Cận Bình nói rằng các nỗ lực làm cho công nghệ cốt lõi không bị phụ thuộc và có thể điều khiển nhằm thúc đẩy ngành công nghiệp lên chuỗi giá trị toàn cầu cao cấp], Reuters, ngày 28 tháng 5 năm 2018, <https://cn.reuters.com/article/china-xi-jinping-tech-value-chain-0528-idCNKCS1IT0XT>; 陈肇雄 [Chen Zhaoxiong], “推进工业和信息化高质量发展” [Thúc đẩy sự phát triển chất lượng cao ngành công nghiệp và thông tin hóa], 网信军民融合 [Hợp nhất quân-dân sự về không gian mạng], ngày 9 tháng 7 năm 2019, CNKI: F424;F49.
- ⁷ “习近平称努力让关键核心技术自主可控促产业迈向全球价值链中高端” [Tập Cận Bình tuyên bố các nỗ lực nhằm tạo ra các công nghệ cốt lõi quan trọng độc lập và có thể kiểm soát được để thúc đẩy ngành công nghiệp đạt đến chuỗi giá trị toàn cầu cao cấp], Reuters.
- ⁸ 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平：自主创新推进网络强国建设” [Tập Cận Bình: Sự đổi mới độc lập thúc đẩy việc xây dựng sức mạnh mạng], 新华 [Xinhua], ngày 21 tháng 4 năm 2018, http://www.xinhuanet.com/politics/2018-04/21/c_1122719810.htm.
- ⁹ 秦安 [Qin An], “网络强国的意识认识共识” [Nhận thức, hiểu biết và đồng thuận của sức mạnh mạng], 中国信息技术安全评估中心 [An ninh thông tin Trung Quốc] 9 (2016), CNKI: TP393.08.
- ¹⁰ 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平在网信工作座谈会上的讲话全文发表” [Văn bản đầy đủ về phát biểu của ông Tập Cận Bình tại diễn đàn về Công tác An ninh mạng và Thông tin hóa].
- ¹¹ 郭占恒 [Guo Zhanheng], “习近平标准化思想与浙江实践” [Tư tưởng chuẩn hóa của Tập Cận Bình và thực tiễn tại Chiết Giang], 浙江日报 [Zhejiang Daily], ngày 25 tháng 9 năm 2015, CNKI: F203;F092.7. Cả hai cụm từ được trích dẫn đều phổ biến trong các cuộc thảo luận chính sách và doanh nghiệp của Trung Quốc về các tiêu chuẩn.
- ¹² 洪磊 [Hong Lei], “2014年5月22日外交部发言人洪磊主持例行记者会——中华人民共和国外交部” [Vào ngày 22 tháng 5 năm 2014, Hong Lei, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao đã tổ chức Hop báo thường kỳ - Bộ Ngoại giao nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa], (Bắc Kinh, ngày 22 tháng 5 năm 2014), https://www.fmprc.gov.cn/web/fyrbt_673021/jzhsl_673025/t1158617.shtml.
- ¹³ 陈肇雄 [Chen Zhaoxiong], “推进工业和信息化高质量发展” [Thúc đẩy sự phát triển chất lượng cao ngành công nghiệp và thông tin hóa], 新华 [Xinhua], ngày 9 tháng 7 năm 2019, http://www.xinhuanet.com/info/2019-07/09/c_138211395.htm.
- ¹⁴ 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平在网信工作座谈会上的讲话全文发表” [Toàn văn bài phát biểu của Tập Cận Bình tại Diễn đàn về công tác an ninh mạng và thông tin hóa].
- ¹⁵ 陈肇雄 [Chen Zhaoxiong], “加快推进新时代网络强国建设” [Thúc đẩy xây dựng sức mạnh mạng trong kỷ nguyên mới], 人民日报 [People’s Daily], Ngày 17 tháng 11 năm 2017, <http://opinion.people.com.cn/n1/2017/11/17/c1003-29651140.html>.
- ¹⁶ Hua Chunying, “[Hop báo thường kỳ của Hua Chunying, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 15 tháng 7 năm 2020.](https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1797967.shtml)” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 15 tháng 7 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1797967.shtml.
- ¹⁷ Zhao Lijian, “Hop báo thường kỳ của Zhao Lijian, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 18 tháng 8 năm 2020,” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 18 tháng 8 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1807193.shtml.
- ¹⁸ Wang Wenbin, “Hop báo thường kỳ của Wang Wenbin, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 4 tháng 11 năm 2020,” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 4 tháng 11 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1829367.shtml.
- ¹⁹ 习近平 [Tập Cận Bình], “习近平在网信工作座谈会上的讲话全文发表” [Toàn văn bài phát biểu của Tập Cận Bình tại Diễn đàn về công tác an ninh mạng và thông tin hóa].
- ²⁰ Ibid.
- ²¹ Ibid.

-
- ²² Ibid.
- ²³ Hua Chunying, “[Họp báo thường kỳ của Hua Chunying, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 11 tháng 12 năm 2020.](https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/2511_665403/t1839583.shtml)” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 11 tháng 12 năm 2020).
- ²⁴ Zhao Lijian, “Họp báo thường kỳ của Zhao Lijian, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 19 tháng 10 năm 2020,” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 19 tháng 10 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1825131.shtml.
- ²⁵ 习近平 [Tập Cận Bình], “[习近平: 自主创新推进网络强国建设](http://www.xinhuanet.com/politics/2018-04/21/c_1122719810.htm)” [Tập Cận Bình: Sự đổi mới độc lập thúc đẩy việc xây dựng sức mạnh mạng], 新华 [Xinhua], ngày 21 tháng 4 năm 2018, http://www.xinhuanet.com/politics/2018-04/21/c_1122719810.htm.)
- ²⁶ 刘红凛 [Liu Honglin], “信息化发展对党的建设的多重影响” [[Nhiều ảnh hưởng của quá trình phát triển thông tin đối với việc xây dựng Đảng], Tạp chí của Trường Đảng thuộc Ủy ban Trung ương của C.P.C. [中共中央党校学报], (December 2011), CNKI: TP399-C2.
- ²⁷ Zhao Lijian, “Họp báo thường kỳ của Zhao Lijian, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 8 tháng 9 năm 2020,” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 8 tháng 9 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1813183.shtml.
- ²⁸ Ibid.
- ²⁹ 郭占恒 [Guo Zhanheng], “习近平标准化思想与浙江实践” [Tư tưởng chuẩn hóa của Tập Cận Bình và thực tiễn tại Chiết Giang], 浙江日报 [Zhejiang Daily], ngày 25 tháng 9 năm 2015, CNKI: F203;F092.7.
- ³⁰ 童国华 [Tong Guohua], “立足自主 重点布局探索网络空间内生安全” [Đưa vào quyền tự chủ, tập trung vào bố trí, khám phá an ninh nội sinh trong không gian mạng], 保密科学技术 [Khoa học và công nghệ bí mật], 11 (2018): 33, CNKI: TP393.08.
- ³¹ 杨震 [Yang Zhen], “物联网:引领新一轮信息技术革命” [Internet vạn vật: Dẫn đầu cuộc cách mạng công nghệ thông tin mới], 江苏通信 [Truyền thông Giang Tô], 3 (2010): 12–13, CNKI: F49; F426.6.
- ³² 孙强 [Sun Qiang], “乌镇讲话彰显习近平网络强国战略的思想内核” [Bài phát biểu tại Wuzhen nêu bật cốt lõi tư tưởng của chiến lược quyền lực mạng của Tập Cận Bình], 人民日报 [Nhân dân nhật báo], tháng 1 năm 2016, CNKI: TP393.4.
- ³³ Cảnh Sảng, “Họp báo thường kỳ của Cảnh Sảng, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao vào ngày 17 tháng 3 năm 2020,” (bài phát biểu, Bắc Kinh, ngày 17 tháng 3 năm 2020), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/t1757063.shtml.
- ³⁴ Ibid.
- ³⁵ 习近平 [Tập Cận Bình], “[习近平: 自主创新推进网络强国建设](http://www.xinhuanet.com/politics/2018-04/21/c_1122719810.htm)” [Tập Cận Bình: Đổi mới độc lập thúc đẩy việc xây dựng quyền lực mạng].
- ³⁶ 秦安 [Qin An], “网络强国的意识认识共识” [Nhận thức, hiểu biết và đồng thuận về quyền lực mạng], 中国信息技术安全评估中心 [Bảo mật Thông tin Trung Quốc], 9 (2016), CNKI: TP393.08.
- ³⁷ Ibid.
- ³⁸ 郭超 [Guo Chao], 于川信 [Yu Chuanxin] và 王景芳 [Wang Jingfang], “对第五代移动通信技术军事应用的几点认识” [Một số hiểu biết về ứng dụng quân sự của công nghệ truyền thông di động thế hệ thứ năm], 国防 [Quốc phòng] số 1 (2019): 27-29, CNKI: E962;TN929.5.